

Vad ska ortsutvecklingsmötena diskutera?

Rapport 5 – Ortsutvecklingsmötena i Ale

Tycker att det här med ortsutvecklingsmöten är en kanonbra grej. [...] Kan dock tycka att det är synd att den äldre generationen är i majoritet på mötena i Bohus. Finns en tendens att det gnälls lite för mycket och på fel saker från den äldre generationen. [...] Jag och min man tycker dessa möten är viktiga att gå på oavsett vad som diskuteras.

Jag vill veta vad som kommer att hända i min ort. Vilken byggnation som är planerad, kommer man att göra några förändringar framöver.

Att det finns möjlighet att påverka, tyvärr så finns känslan av att allt redan är bestämt.

Att [ortsutvecklingsmötena] styrs upp bättre så att inte gnällspikar tillåts prata och prata om pseudoproblem. Jag har varit med på två möten där båda "urartat" lite åt det hållet..

2010-02-22
Stefan Lydén

Sammanfattning

För att utveckla ortsutvecklingsmötena är det viktigt att ställa sig frågan vad människor som är hemmahörande i Ale kommun vill att mötena ska ta upp för frågor. Medborgarpanelens uppgift har denna omgång varit att redogöra för vad de tycker att ortsutvecklingsmötena bör ta upp för ämnen samt komma med förslag på hur mötena kan utvecklas.

I korthet tycker medborgarpanelen att det är bra att kommunen arrangerar ortsutvecklingsmöten. Samtidigt framhåller panelen att följande delar är viktiga att tänka på.

- **Dialogen** – Att någon verkligen lyssnar. *Politiken måste lyssna.*
- **Innehållet** – Att det är ett intressant innehåll. *Mötets agenda är central.*
- **Betydelsen** – Att det betyder något. *Det måste ha någon betydelse att man kommer.*
- **Positiv anda** – Att mötena hålls i en positiv anda. *Värna om diskussionen.*
- **Besättningen** – Att rätt sorts politiker/tjänstemän finns på plats. *Rodda med rätt personer!*
- **Närheten** – Att mötena äger rum nära medborgarna. *Det är bra med tio olika möten på olika platser*
- **Tiden** – Att mötena ligger rätt i tid. *Mötena måste ligga på tider när medborgarna kan gå.*

Panelen har haft möjlighet att kryssa för de kommunala verksamhetsområden som de vill att ortsutvecklingsmötena tar upp. Medborgarpanelens fem-i-topplista ser ut som följer:

- 59 procent vill att man diskuterar grundskolan på ortsutvecklingsmötena.
- 58 procent är intresserade av frågor om gång- och cykelvägar.
- 58 procent vill att man lyfter frågor om gator och vägar.
- 46 procent tycker att förskolan borde diskuteras på ortsutvecklingsmötena.
- 42 procent framhåller att ortsutvecklingsmötena borde diskutera kulturella frågor.

Panelen har lämnat några konkreta förslag på förbättringsområden samt bidragit med en hel arsenal med frågeställningar som skulle vara intressanta att diskutera på ortsutvecklingsmötena.

Bakgrund till medborgarpanel fem

I Ale kommun finns särskilda ortsutvecklingsmöten. På ett ortsutvecklingsmöte är tanken att det ska vara möjligt att diskutera lokala frågor som är intressanta för respektive orter.

Ortsutvecklingsmötena sammanträder två gånger per år och vem som helst är välkommen att lyssna och ta del av det som sägs under mötena. Varje möte har ett presidium med tre personer som består av representanter från kommunfullmäktige. Presidiets uppgift är att planera mötenas innehåll.

Under ett planeringsmöte inför ortsutvecklingsmötena vintern 2010 diskuterades vad som skulle avhandlas under 2010 års möten. För att besvara frågeställningen bestämde planeringsgruppen att ta hjälp av kommunens medborgarpanel.

I denna femte medborgarpanel har därför deltagarna fått besvara frågor om vad de tycker att förtroendevalda ska tänka på vad gäller ortsutvecklingsmötena i kommunen. Vilka frågor bör man behandla på dessa möten och vad är viktigt för att få människor att känna att de ska prioritera att gå på mötena?

Enkätfrågor:

- Vad tycker de alebor som medverkar i medborgarpanelen att ortsutvecklingsmötena ska diskutera under vårens möten?
- Har man besökt ett ortsutvecklingsmöte?
- Vilka av kommunens verksamhetsområden är mest intressanta att ta upp?
- Finns det konkreta förslag på frågeställningar att diskutera?¹
- Vad är viktigt för aleborna för att de ska välja att besöka ett ortsutvecklingsmöte?

Om möjligt vore det också intressant att se om det finns några skillnader, geografiskt sett, i vad man vill att ortsutvecklingsmötena ska ta upp på de olika mötena?

I medborgarpanel fem kommer ovanstående frågeställningar presenteras kort samt en kortare slutsats presenteras. Presidierna för ortsutvecklingsmötena kommer att få veta vad aleborna vill att mötena ska innehålla för att använda detta inför planeringen av årets möten. Inkomna frågeställningar, funderingar kommer i enlighet med detta att slussas vidare direkt till presidierna.

Resultatet kommer, precis som varit fallet i de tidigare undersökningarna, presenteras för kommunstyrelsen samt för andra intressenter i Ale kommun.

Något om ortsutvecklingsmötena

I Ale kommun finns många exempel på forum där medborgarna har möjlighet att påverka. Ett sådant är ortsutvecklingsmötena som genomförs två gånger på 10 olika platser varje år. Mötena äger rum i kommunens olika tätorter. Syftet är att Ales medborgare ska kunna framföra idéer och utvecklingsförslag som kommunen kan ta upp i sina planeringsprocesser. Temat på mötena är framförallt lokala frågor, ofta rörande den ”fysiska” miljön². Det finns en given ordning, ett reglemente, för hur mötena ska gå till.

¹ Frågorna som ställts i denna femte medborgarpanel bifogas som bilaga i slutet av rapporten.

² Med fysisk miljö menas den miljö som finns runt om kring oss.

Kommunfullmäktige består av 49 ledamöter som valts av medborgarna. Bland ledamöterna har kommunfullmäktige utsett trettio (tre personer per presidie) politiker till att vara ansvariga för de olika ortsutvecklingsmötena. Det finns tio olika orter som har ett ortsutvecklingsmöte från Surte i söder till Alvhem/Hålanda i norr.

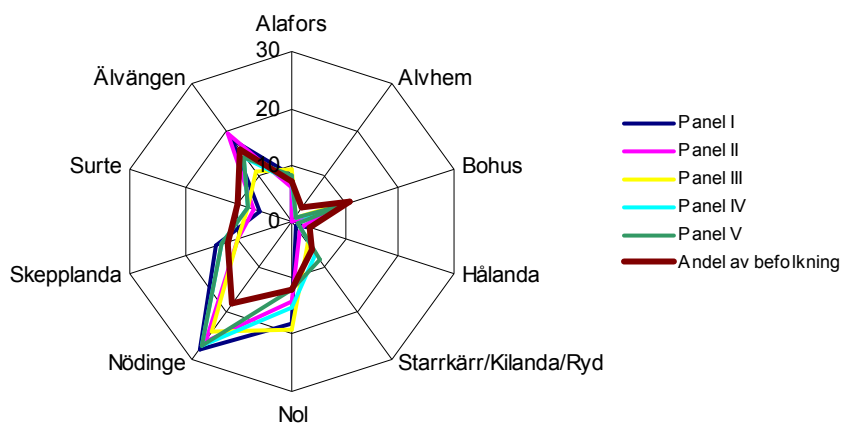
Något om de medborgare som deltar i medborgarpanelen

Vad är det för personer som är med i Ales medborgarpanel? Deltagarna har kunnat anmäla sig på en rad olika sätt. Antingen har detta skett direkt på kommunens webbplats, www.ale.se, eller så har det gjorts genom medborgarpanelens Facebook-sida³. En hel del av deltagarrekrutering har skett ute på plats på gator och torg. I den lokala tidningen, Ale-kuriren, har kommunen också haft information om medborgarpanelen.

Medborgarpanelen är en helt öppen panel, vem som helst kan alltså vara med i panelen. Deltagarna ska vara 16 år eller äldre, bo i kommunen och inte vara aktiva i någon av kommunens politiska nämnder eller kommunfullmäktige. Idag består panelen av 157 personer.

Något om den geografiska spridningen

Den geografiska spridningen har i samtliga gjorda paneler speglat Ale kommun väl. Inget tyder på att denna positiva trend är på väg att brytas.

Figur 1 - Jämförelse vad gäller geografisk spridning i panelen

Flera av de orter som finns i Ale överensstämmer på pricken eller ligger mycket nära den verkliga befolkningen i Ale.⁴

³ Kommunen har lagt upp en Facebook-sida för medborgarpanelen där det är möjligt att diskutera frågor med andra som anmält sig till panelen.

⁴ Figur X visar att det finns en påtaglig överrepresentation i medborgarpanelen av människor som kommer från Nödinge. Även Nol är överrepresenterat i denna panel.

Metod

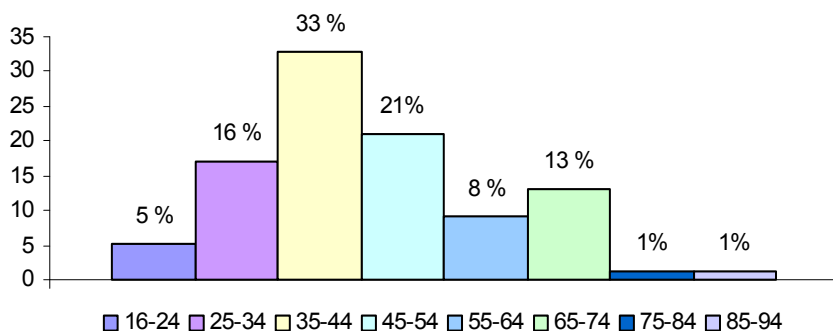
Medborgarpanelerna skickas ut digitalt. De personer som anmält sitt intresse till att vara med i medborgarpanelen får ett e-postmeddelande med en länk till en elektronisk enkät samt ett SMS om att det är dags att besvara medborgarpanelen. För att besvara enkäten har man behövt skriva in ett särskilt lösenord. Sammanlagt har kommunen fått in 78 svar. Enkäten har varit möjlig att svara på i två veckor. En påminnelse har skickats ut via SMS.

Svarfrekvens

Svarsfrekvensen är 78 svarande av 139 personer. Den elektroniska enkäten har skickats ut till 153 personer. I 14 fall har det inrapporterats in fel av olika slag. Det kan vara så att t.ex. e-postadresser inrapporterats fel och därför skickas tillbaka till avsändaren.⁵ Detta innebär att 139 personer haft möjlighet att besvara enkäten. Det kan konstateras att antalet svarande ligger på cirka 56 procent och att svarsfrekvensen därmed kan bedömas som någorlunda god.⁶

Panelens åldersspridning

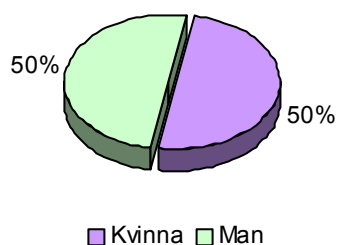
Betraktat ur ett åldersspridningsperspektiv representerar medborgarpanelen fortfarande ett brett spektrum av Aleborna. Den största gruppen är alltjämt personer mellan 35-44 år. Åldersspridningen är fullt jämförbar med föregående panel.⁷

Figur 2 - Svarandes åldersspridning. I procent.

Könsfördelning

Könsfördelningen är helt jämn. Hälften av de svarande uppger att de är kvinnor och hälften män.

Figur 3 - Svarandes könsfördelning. I procent.

⁵ Kommunen har försökt att få tag på de personer som inte fått e-postmeddelandet genom att ringa upp dessa.

⁶ Enligt Statistiska Centralbyrån och Temo brukar enkätundersökningar rörande politik och samhälle ha ett högre bortfall än andra typer av undersökningar och en svarsfrekvens på cirka 55–60 procent betraktas som normalt.

⁷ Medelåldern är en person som är född 1964.

Vad är viktigt för att besöka mötena?

Nästan hälften av de svarande, 47 procent, uppger att de besökt ett ortsutvecklingsmöte någon gång. Vad är viktigt för medborgarpanelens deltagare för att de ska välja att besöka ett ortsutvecklingsmöte?

På denna fråga har paneldeltagarna kunnat kommentera fritt⁸. I korthet utmärker sig följande huvudpunkter (punkterna återges nedan utan inbördes ordning)

- **Dialogen** – Att någon verkligen lyssnar. *Politiken måste lyssna.*
- **Innehållet** – Att det är ett intressant innehåll. *Mötets agenda är viktig.*
- **Betydelsen** – Att det betyder något. *Det måste ha någon betydelse att man kommer.*
- **Positiv anda** – Att mötena hålls i en positiv anda. *Värna om diskussionen.*
- **Besättningen** – Att rätt sorts politiker/tjänstemän finns på plats. *Rodda med rätt personer!*
- **Närheten** – Att mötena äger rum nära mig. *Det är bra med tio olika möten.*
- **Tiden** – Att mötena ligger rätt i tid. *Mötena måste ligga när medborgarna kan gå.*

Dialogen

Medborgarpanelens deltagare lämnar en del kommentarer vad gäller själva dialogdelen på ortsutvecklingsmötena. Denna del av mötet med dialog mellan två parter värdesätts och panelen menar att det måste finnas tid för att ställa frågor. Några av kommentarerna om dialogen lyder enligt följande:

”Att det inte är uppträdanden som det kan vara på mötena i Skepplanda, vill att det skall vara mer en dialog om hur vi kan förbättra samhället.”

”Att jag känner att det finns en dialog och inte att mötet är för att informera om tagna beslut.”

”Att få frågorna besvarade som åhörarna ställer till panelen”

”Det är meningslöst att ställa frågor när ingen i panelen kan svara. Det är alldeles för ofta som frågor lämnas obesvarade.”

”[...] Man kan slopa alla frågor från pensionärer och ta frågor på slutet så har alla andra chans att gå hem. [...]”

”[...] Om man lyssnade på sina medborgare så kanske detta blev bättre. Vid andra möten har man från kommunen skickat politiker och tjänstemän som åker egen bil och inte har en aning om hur det fungerar i verkligheten.”

Vad gäller dialogdelen framhåller panelen att de tjänstemän och politiker som bjuds in till ortsutvecklingsmötena måste vara pålästa och kan redogöra för de olika sakfrågor som är aktuella för respektive möten.

⁸ På denna fråga har bara åtta stycken avstått från att kommentera vilket innebär att det finns en hel arsenal av synpunkter att ösa ur.

Innehållet

Av de kommentarer som kommit in från medborgarpanelen svarar många att det viktigaste för att besöka ett ortsutvecklingsmöte är själva innehållet på mötena. Diskussionspunkterna/ämnena som är föremål för diskussion på mötena som värdesätts högt när panelen får tycka till om vad som är viktigast.

”Det skall innehålla punkter som rör alla, utbildning & skolor, transport (egen bil, buss och tåg), kommunskatt, vården (vårdcentral, tandläkare).”

”En agenda som berör mig i det stadium jag är i livet just då.”

”Förutsatt att diskussionerna rör långsiktighet och strategifrågor kopplat till progressiv utveckling inom kommunen.”

Betydelsen

Vidare upplever panelen att det är viktigt att det faktiskt har någon betydelse att man som besökare går på mötena. Medborgarpanelen menar att deltagarnas synpunkter måste tas in. Det handlar om att vara aktiv – inte passiv. För att en medborgare ska välja att gå på ett ortsutvecklingsmöte får det därför inte endast handla om att kommunen ska informera om redan fattade beslut. Det måste ha någon betydelse att besöka ett ortsutvecklingsmöte.

En hel del kommenterar detta med att det som medborgarna framför ska spela någon roll, att deras röst ska ha verklig betydelse för kommunens beslutsfattare.

”[...] att man som invånare känner att man har möjligheten att påverka beslut som tas av politikerna. Att politikerna lyssnar på en och VERKLIGEN TAR IN ens åsikter och förslag”

”Att det medborgarna har att säga faktiskt spelar någon roll, att deras röst betyder något för beslutsfattarna.”

”Att det finns möjlighet att påverka, tyvärr så finns känslan av att allt redan är bestämt.”

”Att man upplever att man blir lyssnad på.”

Positiv anda

Det verkar som om det bland de svarande i panelen finns en viss samsyn om att stämningen på mötena måste höjas ett snäpp. Många av kommentarerna efterlyser en dialog om hur det är möjligt att förändra sitt närsamhälle som förs i positiva ordalag.

”Att det styrs upp bättre så att inte gnällspikar tillåts prata och prata om pseudoproblem. Jag har varit med på två möten där båda "urartat" lite åt det hållet.”

”[...] Kan dock tycka att det är synd att den äldre generationen är i majoritet på mötena i Bohus. Finns en tendens att det gnälls lite för mycket och på fel saker från den äldre generationen.”

”Att det utlyses i god tid innan samt att det blickar framåt, inte enbart på ´felrapporteringar´. Lite mer kreativt och framåtanda!”

”Att dom som representerar kommun och dylikt inte blir sura när man ställer dom mot väggen.”

Besättningen

En del svarande menar att de politiker som har makt eller kunskap om sakfrågorna som är under föremål för diskussion ska finnas på plats.

”Att de som verkligen har makten finns på plats. Det är meningslöst att ställa frågor när ingen i panelen kan svara. Det är alldeles för ofta som frågor lämnas obesvarade. Beslutsfattare i aktuella ämnen måste vara på plats.”

”Det är nog bra att [...] se till att det finns folk med som kan svara på frågorna som dyker upp. Finns det inte det är det en grogrund för irritation.”

”Att det kommer någon ur kommunfullmäktige eller annan på lite högre nivå inom kommun.”

Det finns ett visst utrymme att tolka panelens kommentarer som att medborgarna inte känner till att det är politiker ur kommunfullmäktige som utgör presidierna för ortsutvecklingsmötena. Här finns det sålunda möjlighet att informera bättre från kommunens sida om hur det ligger till. Det verkar också som om de deltagare i panelen (som inte besökt ett ortsutvecklingsmöte) inte är helt bekanta med hur ett möte går till.

”[...] Jag har nu bott i Nol i två år och inte besökt något möte. Om jag visste hur ett möte går till skulle sannolikheten att jag går på ett öka.”

Närheten

Det måste vidare vara möjligt att ta sig till mötena. Närheten till ortsutvecklingsmötena nämns i ett par kommentarer. Mötena måste ligga nära geografiskt.

”Att jag vet att det äger rum. Agendan. Kvällstid. Att det är nära mitt hem.”

”Jag bor på landet och där är kommunikationerna inte tillräckligt bra. Så jag kan inte komma hem efter kl 18.00. Det är orsaken till att jag inte kan besöka mötena.”

Tiden

Panelen menar att ortsutvecklingsmötena måste förläggas till tider när det passar. Även annonseringen är central. Mötena måste annonseras i god tid inför mötena.⁹

”Att de förläggs dagtid eller på lördag/söndag sätter mig inte gärna ett par timmar en vardag efter en arbetsdag”

”Att det är på tider som passar mig”

”Jag är ensamstående och för mig måste tiden för mötet passa och mötet måste ta upp frågor som rör våra barns framtid t.ex. skola, barnomsorg etc.”

Att det utlyses i god tid innan samt att det blickar framåt, inte enbart på 'felrapporteringar

⁹ Den modell som kommunen har för annonseringen av ortsutvecklingsmötena med en gemensam blänkare några veckor innan alla möten sätter igång verkar gillas av panelen. En del kommenterar annonseringen med att det är önskvärt att göra på det sätt som kommunen gör.

Övriga kommentarer

Några personer i panelen har lämnat kommentarer som innebär att man går på ett ortsutvecklingsmöte först när det har betydelse för en personligen eller för orten.

”Att något som berör mig personligen tas upp. Det är ju då man aktiverar sig, tyvärr.”

Det har också kommit in kommentarer med önskemål om att förändra själva innehållet på mötena. Av dessa kommentarer framkommer att panelen önskar vill ta bort/förändra frågestunden eftersom den många gånger innehåller lite mycket gnälliga toner.

Någon annan menar att man skulle kunna tänka sig att gå på ortsutvecklingsmötena om man tog bort inslag av sång och dans på mötena.¹⁰

Panelen tycker inte att det är självklart att det är politiker ur kommunfullmäktige som är med i ortsutvecklingsmötenas presidier. Det är möjligt att den kommunala information om vilka som deltar på mötena är bristfällig.

En del kritik riktas mot sättet som ortsutvecklingsmötena genomförs på. Kommentarererna går ut på presidierna måste bli duktigare på att genomföra mötena. Mötena bör styras upp ordentligt och mer proffsighet efterfrågas.

”Sista mötet jag var på skulle vägverket informera om hur nya vägen skulle påverka Älvängen. Det tog en hel timme av genomgång från Surte till Alafors. Tiden räckte knappt till det som var utannonserat. Det kändes oproffsigt och gammaldags och tog alldeles för lång tid. Man kan slopa alla frågor från pensionärer och ta frågor på slutet så har alla andra chans att gå hem. Mer proffsiga möten alltså”

”Lite fart på mötet. Ordföranden vara lite tuff mot personer som tar upp "personliga problem" -Dessa bör tas upp på annat sätt.”

”De som skall tala måste vara förberedda - skall datorer användas skall dessa vara "provkörda" innan mötet. Ljudanläggning skall finnas och användas. Allt för ofta anser talarna att de inte behöver någon högtalare. Även de åhörare som har inlägg bör höras av åhörarna.”

Några av kommentarerna handlar om kollektivtrafiken.

”Kollektivtrafiken då detta känns som aktuellt om man läser alla insändare i Ale-kuriren. Busskortet till våra ungdomar som är en väldigt bra i den men som tyvärr inte går att fylla på med pengar för att kunna ta sig in till Göteborg någon gång. Hur man kan stämpla då kan inte Västtrafik svara på de svarar att det nog inte går utan att vi skall köpa fritidskort för nästan 600 kr. Kommunen borde bli bättre på att förhandla med Västtrafik vid uppköp biljetter och tidtabeller och bussar. [...]

”Vill gärna att Västtrafik kommer och ger oss som åker buss 403 och 404 en bra förklaring och motivering till varför varje tur ska gå via Svingeln i rusningstrafik på eftermiddagarna, eftersom vi som inte hoppar av eller på vid svingeln, sen tidigare rutt fått vårans restid förläng från 20-25 min till ibland upp mot 50 min p.g.a. detta.”

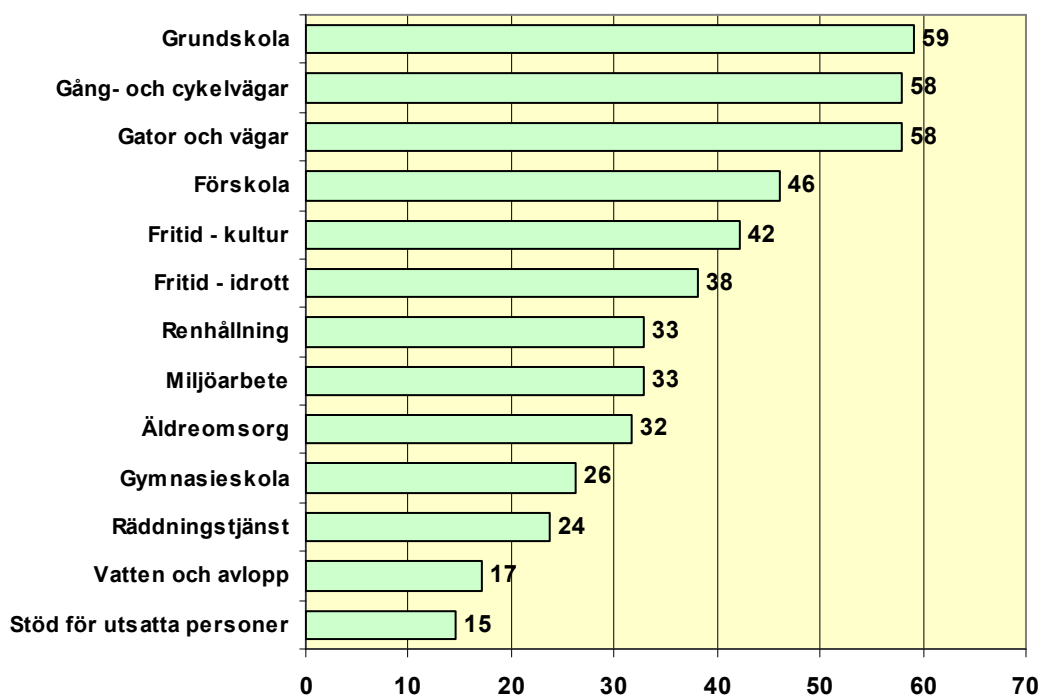
¹⁰ Detta är särskilt intressant att notera eftersom det finns en anteckning i minnesanteckningar från ett planeringsmöte, 2010-02-01, inför ortsutvecklingsmötena om att sånginsatser skulle locka människor till mötena.

Vilka områden vill medborgarpanelen att ortsutvecklingsmötena diskuterar?

För att ta reda på vad ortsutvecklingsmötena ska ta upp på sina möten framöver har medborgarpanelen fått välja vilken verksamhet som de tycker att ortsutvecklingsmötena borde diskutera. Medborgarpanelen har fått välja fem alternativ. Det har varit möjligt att fylla ut sitt svar på frågan med ett kompletterande frifält.

Frågan har haft följande lydelse: Nedan presenteras kommunens verksamhet. Vilka områden tycker du är mest intressanta att ta upp på ett ortsutvecklingsmöte? Kryssa för fem alternativ.

Figur 4 - Verksamheter som intresserar medborgarpanelen. I procent.

Av tabellen ovan framgår att när medborgarpanelen väljer bland kommunens arsenal av verksamheter prioriterar de grundskolan högst. Nästan sex av tio (59 procent) av de svarande menar att detta är en angelägen fråga att diskutera under ortsutvecklingsmötena. En del kompletterar sitt val med skriftliga kommentarer:

”Grundskolorna i Ale fick nyligen en mycket dålig placering i en undersökning. Vad gör kommunen för att förbättra grundskolorna i kommunen?”

”Elevernas resultat i rundskolan är ju mycket dåligt - vad görs för att förbättra resultatet? [...]”

”Vad är anledningen till att man i skolans värld delar upp klasserna så ofta? Inför förskolan (o:an), ev inför 1:an, inför 4:an inför 7:an? Det skapar otrygga barn. Har pratat med en del lärare och fått veta att det är en ekonomiskfråga, är det så?”

Medborgarpanelen tycker också att frågor om gång- och cykelvägar (58 procent) samt gator och vägar (54 procent) är något som borde diskuteras på ortsutvecklingsmötena. Det finns en rik flora av kommentarer om gator och vägar som handlar om att minska hastigheten på kommunens gator och vägar. Det kan t.ex. handla om att få bort lastbilar och att minska hastigheten på olika fordon.¹¹

”Vilka förändringar kan göras för att minska buskörandet men mopeder, A-traktorer och bilar? Nu finns problem med alldeles för högljudda fordon som körs alldeles för fort. Jag är bekymrad både för min och förarnas skull.”

”Den tunga trafiken på mindre vägar t.ex.: Kilandavägen (Alafors-Sjövik)”

”Fortkörningen på Alingsåsvägen genom Alafors. Det är ofattbart att det inte görs något åt fortkörningen, det är inte många som kör under 70 km/h, tänk er bromsträckan på en full lastbil som kommer i 70-80 km/h. Ännu mer förvånar över att inget görs då det ligger förskola, kiosk samt låg, mellan och högstadium i DIREKT anslutning till desamma. Något måste göras för att få igenom åtminstone en sänkning till 30 under skoltid vardagar.”

Även frågor om förskolan värdesätts högt av panelen. 46 procent av de svarande är angelägna om att förskolan diskuteras på ortsutvecklingsmötena.

”Fortfarande massor med barn i kö till förskolan ändå byggs det ingen mer förskola i Bohus utan barnen får gå i Surte. Ohållbart hur en kommun kan jobba på det sättet. [...]”

”Renovering av Hövägens förskola. Man lägger enorma summor på att bygga om/till Båtsmans förskola som i stort sett är helt ny medan Hövägens [förskola] är i stort sett oförändrad sedan 1975 då den byggdes. Varför?”

Också fritid- och kulturfrågor prioriteras av panelen. 42 procent har kryssat för att fritidsfrågor borde diskuteras på ortsutvecklingsmötena.¹²

”Fotbollsplaner för lek och spel, tennisbana etc. som främjar barn och ungdomars fritid.”

”Hur ska fotbollsplanerna räcka till? Hur ska idrottshallen räcka till? Hur ska fler butikslokaler skapas?”

”Att det är frågor som berör trakten där jag bor och vistas på min fritid, eller övergripande frågor som berör hela kommunen.”

”Ridvägar för hästintresserade.”

¹¹ Vad gäller kommentarerna som kommit in kommer dessa att skickas in till teknisk förvaltning.

¹² Vad gäller frågan om verksamhetsområdet fritid har panelen kunnat klicka för fritid – idrott samt Fritid - kultur (bibliotek, utställnings- och konstverksamhet, teater, konserter och föreningsliv).

Panelens förslag på vad ortsutvecklingsmötena kan ta upp på sina möten

Medborgarpanelen har föreslagit ett relativt brett spektrum av konkreta frågeställningar som ortsutvecklingsmötena skulle kunna ta upp på sina respektive möten.

För att förenkla läsningen redovisas först sådana frågeställningar som skulle kunna vara gemensamma för hela kommunen. Därefter redovisas de frågeställningar som lämnats av medborgarpanelens deltagare från respektive orter och som därför skulle kunna vara mer intressanta för dessa orter.

Frågan har haft följande lydelse: Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar.

Gemensamma frågeställningar för hela kommunen

- Förskolor och skolor – vad görs för att förbättra dessa?
- Boendemiljön – hur kan den förbättras?
- Borde inte boende kunna bestämma tömningsfrekvensen av soporna?
- Varför tar det så lång tid för kommunala bygglov?
- Kollektivtrafiken – hur ska bussen gå?
- Den tunga trafiken – kan den gå långsammare eller någon annanstans?
- Nya bostäder i orten – är något på gång?
- Utvecklingsfrågor för orten – hur kan orten bli bättre?
- Vindkraftverk i Ale kommun – är det aktuellt och i sådana fall var?
- Säkra ridvägar – hur kan man rida säkrare?
- Naturen i Ale – smultronställen i Ale och betongklumpar som borde bort
- Vad gör vi för ungdomarna?
- Hur vårdar vi det gemensamma?
- Marknadsföring
- Tryggheten i mitt närområde – hur är det med den?

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Alafors

- Hastigheten på Alafors vägar
- Häckar som skymmer sikten
- Förskolor i Alafors
- Lövslogen – Är den i behov av skydd?
- Busstrafiken
- Resultaten i grundskolan

Nedan återges, i någotlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Alafors kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Fortkörningen på Alingsåsvägen genom Alafors. Det är ofattbart att det inte görs något åt fortkörningen, det är inte många som kör under 70 km/h, tänk er bromsträckan på en full lastbil som kommer i 70-80 km/h. Ännu mer förvånar över att inget görs då det ligger förskola, kiosk samt låg, mellan och högstadium i

DIREKT anslutning till detsamma. Något måste göras för att få igenom åtminstone en sänkning till 30 under skoltid vardagar.

Skymmande häckar och parkerade bilar på gatorna

Förskoleverksamhet - Allt för många förskolor läggs ner helt, eller minskar ner på antalet barn i barngrupp i Alafors. Hur tänker politikerna där? Jag har t.ex. mina barn på förskola i Nol idag, då det varken finns plats eller resurs för mina barn i Alafors idag. Min yngsta son har ett neuropsykiatriskt funktionshinder, så för hans del så krävs det en extra resursperson på förskolan, vilket han idag får i Nol, men inte kunde erbjudas i Alafors tidigare, o därför fick byta förskola!

Skydd av lövskogen vid Mossens väg. När?

Framtida planarbete - Göra folk informerade om hur samhällena är tänkta att utvecklas map boende och kommunikation (infrastrukturell och IT).

Busstrafiken hur fungerar den nya tidtabellen, vilka förbättringar är på gång fram tills nya 45:an och dubbelspåret öppnas - när kommer detta att ske? Elevernas resultat i rundskolan är ju mycket dåligt - vad görs för att förbättra resultatet. Vad händer med Ahlafors Friskola. Vad händer med kommunhuset i Alafors om det skall byggas ett nytt i Nödinge - när skall detta i så fall vara klart. Vad händer med skogen vi köpte i Hålanda?

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Alvhem

Vad gäller kommentarer från personer hemmahörande i Alvhem har det inte kommit in några förslag på frågeställningar.

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Bohus

- Utveckling av Bohus centrum
- (Busar och bussar i Bohus) Kollektivtrafiken i Bohus
- Trygghetsfrågor och boendemiljö i Bohus
- Förskolor i Bohus
- Ungdomar i Bohus
- Etableringar av företag

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Bohus kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ordsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Boendemiljöfrågor som utveckling av Bohus centrum och vilka slags företag vi vill attrahera till Bohus som bidrar positivt till orten. För mig är kollektivtrafiken oerhört viktig.

Kollektivtrafiken, varför bussarna går via Svingeln. Kriminella knarkare, vad kan göras/görs för att de ska bort härifrån?

Fortfarande massor med barn i kö till förskolan ändå byggs det ingen mer förskola i Bohus utan barnen får gå i Surte. Ohållbart hur en kommun kan jobba på det sättet. Hur man kan tro att Kyrkan skulle lösa kommunens problem, dom orkar inte ta tag i det.

Etableringar-företag

Alla ovanstående hör till men varierar med skötseln. Vård av det gemensamma, Ungdomsuppmärksamhet, Trygghet i utemiljön, Utvecklingsplan för Ale

Kollektivtrafiken, hur Bohus centrum sköts och utvecklas, vilka planer kommunen har för orten vad gäller utbyggnad etc.

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Hålanda

- Arbetstillfällena till orten

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Hålanda kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

I mån av aktualitet vad som behöver diskuteras. Jag skulle vilja att man undersökte möjligheten att få fler arbetstillfällen till orten.

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Starrkärr / Kilanda

- Motorstadion i Kollanda
- Aktuella planeringsfrågor

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Starrkärr/Kilanda kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Motorstadion i Kollanda. Mycket diskussioner har det varit och nu även i Alekuriren men det skulle vara väldigt bra om någon besluts fattare kunna komma med kommunens syn på det hela och vad det tagits för beslut, om det nu har gjort det?

Få information om planering och ansökningar som förändrar närmiljön. Få möjlighet att samtala med grannar hur ser framtiden ut för Kollanda med all sandförsäljning. Hus köps in många tror inte att Kollanda kommer att finnas kvar. Makalösheten märks man tänker att kommunen ser endast till arbetstillfälle. Vågar inte söka stöd för att man ej vet vem som är allierad med markägare företag osv. Vad grävs ner på olika plats mistankar frodas. Möjlighet att få upp till ytan möjlighet att få ställa frågor till fastighetsägare företags ledning. Debattera motorbana. Alltså ett samlat grepp om framtid, vad händer? Allts någon handläggare som informerar om vilka planer finns för Starrkärr Kilanda. Kilanda har ej varit med när man informerar om ortsutvecklingsmöte i press. Viktigt att alternera plats för mötena som man gjorde i början.

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Nol

- Fritidsmöjligheter i Nol
- Skolan i Nol
- Kollektivtrafiken i Nol
- Gatubelysning
- Trottoarer

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Nol kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Jag vet inte vad som diskuteras på mötena, så jag har svårt att uttala mig. För mig som ungdom tror jag dock att det har med min fritid att göra, som idrotter och så. Men hur mycket kommunen har med klubbarna att göra vet jag inte, så jag vet inte hur mycket som är någon idé att ta upp på ett ortsutvecklingsmöte.

Personalbristen i skolan, framförallt vid sjukdom.

Kollektivtrafiken då detta känns som aktuellt om man läser alla insändare i Alekuriren. Busskortet till våra ungdomar som är en väldigt bra idén men som tyvärr inte går att fylla på med pengar för att kunna ta sig in till Göteborg någon gång. Hur man kan stämpla då kan inte Västrafik svara på de svarar att det nog inte går utom att vi skall köpa fritidskort för nästan 600 kr. Kommunen borde bli bättre på att förhandla med Västrafik vid uppköp biljetter och tidtabeller och bussar. Om man lyssnade på sina medborgare så kanske detta blev bättre. Vid andra möten har man från kommunen skickat politiker och tjänstemän som åker egen bil och inte har en aning om hur det fungerar i verkligheten.

Gatubelysning på sommaren, det är illa med mörkläggningen, skapar otrygghet. Avsaknaden av trottoarer längs många gator i Nol.

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Nödinge

- Ridvägar
- Ale torg - parkeringsplatser
- Belysning runt Vimmersjön
- Grundskolor – vad görs för att förbättra ?
- Byggs det nåt nytt i Nödinge?
- Kollektivtrafiken – busskort för pensionärer
- Förskolan i Nödinge
- ridvägar för hästintresserade

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Nödinge kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Belysning runt hela Vimmersjön, så att man kan promenera/springa runt sjön året om. Det finns för lite vägar att springa/gå på i Nödinge och det är en av de sämsta sakerna med att bo i Nödinge.

Fortsatt skolutbyggnad gällande grundskola och barnomsorg. Hur kommer framtida trafikläget i Nödinge "centrum" att se ut? Grundskolorna i Ale fick nyligen en mycket dålig placering i en undersökning. Vad gör kommunen för att förbättra grundskolorna i kommunen?

Byggplaner av bostadshyresrätter.

Gratis bussresor för pensionärer inom ale kommun på dagtid

Kvalitet på skolor och utbildning. För mig skulle syftet med ortsutvecklingsmötena vara:

1) Att få reda på vad kommunen vill i Ale i stort samt Nödinge specifikt. Hur ser det ut framåt med expansion och hur hänger samhällsfunktionen med? Vad är status på Strukturstudien t.ex.?

2) Hantera rena operationella frågor såsom "felanmälningar" på vägar, förskola, polis etc. etc. Här kan invånarna hjälpa till att prioritera i projektportföljen om så önskas - lite som ett referensnätverk?

Utbyggnad av orten, hur torget skall se ut. Sociala problem, ungdomskriminaliteten

1. Vad är anledningen till att man i skolans vård delar upp klasserna så ofta? Inför förskolan(o:an), ev inför 1:an, inför 4:an inför 7:an? Det skapar otrygga barn. Har pratat med en del lärare och fått veta att det är en ekonomiskfråga, är det så?
2. Varför kan inte bostadsägare själva få bestämma över tömningintervallerna på sophämtningen?
3. Varför tar det så lång tid på kommunen att komma beslut på bygglov? Finns det någon tidsram för svar?

Svårigheten att ta sig fram kring och på Ale Torg. Vid besök till Biblioteket på Ale gymnasium finns aldrig parkeringsplats.

Ungdomsbrottslighet Missbruksprevention Samverkan runt Ungdomar

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Skepplanda

- Äldreboende i Skepplanda
- Byggs det nåt nytt i Skepplanda?
- Säkrare samhälle
- Grönområden
- Företagsklimatet i Skepplanda
- Fritidsaktiviteter för ungdomar
- Äldreboende.

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Skepplanda kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

att bygga fler bostäder i Skepplanda, lägenheter och bostadsrätter

Hur kan vi göra samhället säkrare för alla? var skall lastbilar köra etc.?

Grönområden. Underhåll och skötsel och bevarande

Egentligen allt som rör den ort man bor i är av intresse

Företagsklimatet på Orten och i Kommunen Fritid Ungdom Kan nog komma på fler saker när de aktualiseras

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Surte

- Kollektivtrafiken
- Trygghetsfrågor
- Hur utvecklar vi Surte centrum?

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Surte kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Nej, om man tar med allt under 5:an så har man täckt in det mesta. Alla dessa delar finns ju inom varje ort. Även om t.ex. gymnasiet ligger i Nödinge, så har alla kommundelar elever där. Det är nog bra att fokusera på några specifika delar/ortsutvecklingsmöte och se till att det finns folk med som kan svara på frågorna som dyker upp. Finns det inte det är det en grogrund för irritation

Kollektivtrafiken, varför bussarna går via Svingeln. Kriminella knarkare, vad kan göras/görs för att de ska bort härifrån?

Hur ska ortens centrum utvecklas och bevaras? Dags att diskutera hur de styrande ser på tillståndet för Surte centrum (hur ska man komma från den slumkänsla som finns)

Inkomna förslag på frågeställningar från personer hemmahörande i Älvängen

- Älvängen i framtiden/Älvängens centrum.
- Idrottshallen och fotbollsplaner i Älvängen
- Renovering av Älvängens förskolor.
- Förebyggande/trygghetsfrågor i Älvängen
- Planerade byggnader i Älvängen

Nedan återges, i någorlunda oredigerad form, vad de personer i panelen som är hemmahörande i Älvängen kommenterat på frågan; Har du förslag på en frågeställning som du tycker att ortsutvecklingsmötet i en ort nära dig borde diskutera? Motivera gärna ditt svar!

Ortens framtid efter planerad expansion. Hur ska fotbollsplanerna räcka till? Hur ska idrottshallen räcka till? Hur ska fler butikslokaler skapas?

Renovering av hövägens förskola- man lägger enorma summor på att bygga om/till Båtsmans förskola som i stort sett är helt ny medan Hövägens fsk är i stort sett oförändrad sedan 1975 då den byggdes. Varför?

Kan vi i mötet dela upp oss i smågrupper och diskutera olika frågor - då tror jag att fler känner sig engagerade och kan var med och påverka

När och hur kommer Älvängens centrum att förändras? Vad är bestämt? Tidsplan?

Förebygga skadegörelse och vandalisering

Jag vill veta vad som kommer att hända i min ort. Vilken byggnation som är planerad, kommer man att göra några förändringar framöver.

Avslutande diskussion

Medborgarpanelen har i denna femte panelomgång besvarat frågeställningar om vad som är viktigt för att medborgarna ska besöka kommunens ortsutvecklingsmöten samt vad ortsutvecklingsmötena ska behandla på sina respektive möten. Medborgarpanelen slår fast att ortsutvecklingsmötena är ett bra forum att diskutera frågor som berör den egna orten. Nästan hälften av de svarande (47 procent) har besökt ett ortsutvecklingsmöte och panelens deltagare verkar tycka om mötena, men tycker att de kan utvecklas på en rad olika sätt.

Det finns en del synpunkter hos panelen om att främst den äldre generationen uttrycker sitt ogillande lite för mycket på mötena. Det är viktigt att notera att när man genomför allmänna frågestunder på det vis som är fallet idag kan detta vara en språngbräda för personer att vädra sitt missnöje av olika slag. Detta kan få till följd att mötet får en lite gnällig stämpel över sig. Det gäller att presidierna klarar av att manövrera frågestunderna på mötet så att man inte fastnar i en allmän klagande stämning.

Panelen har fått besvara vad de vill att ortsutvecklingsmötena ska ta upp på sina dagordningar. Den viktigaste frågan som deltagarna i panelen framhåller, sex av tio personer, är att det finns ett behov av att diskutera kommunens grundskolor på ortsutvecklingsmötena. Många av de fria kommentarerna handlar om att man vill veta hur skolorna arbetar och vad som görs för att förbättra resultaten. Detta är något som ortsutvecklingsmötena historiskt sett inte diskuterat i någon speciell omfattning. Medborgarpanelen menar att om man diskuterar förskola och grundskola så kommer människor i yngre ålder att besöka mötena. Även frågor om kommunala vägar och gator hamnar högt på listan över vad panelen vill diskutera på mötena.

Panelen menar att sakinnehållet/agendan på mötena är det som är mest betydelsefullt. Några av kommentarerna handlar om att man vill diskutera viktiga frågor på mötena och att man är påtagligt tveksamma till att besöka kommunala mysmöten, utan faktiskt innehåll. Panelen framhåller att mötena finns till för ett givet syfte, inte för att lyssna på musikaliska talanger eller fika. Att locka besökare med uppträdanden verkar alltså inte ha någon positiv verkan på dem som besvarat medborgarpanel fem. Tvärtom verkar det som om det finns en viss grund för att konstatera att detta kan ha en negativ effekt. De som besöker mötena vill att mötena ska innehålla information som har att göra med den egna orten. I detta sammanhang är det kanske lite klokt att fundera på vad som är mest angeläget för kommunen, är det att ha många besökare på mötena eller att de som väljer att gå på ett möte har ett intresse av att diskutera lokala frågor och utveckla orten?

Vidare är det av central betydelse att de som har kunskap eller makt i olika sakfrågor som står på dagordningen finns på plats när respektive sakfrågor diskuteras. Att medverka på ett ortsutvecklingsmöte där ingen känner till svaret på en i förväg annonserad fråga spär endast på misstron från besökarna. Det är i enlighet med detta värdefullt att personer som känner till olika faktiska sakförhållanden finns på plats. Panelen menar att det är meningslöst att ställa frågor när ingen i panelen kan svara.

Att ortsutvecklingsmötena annonseras i god tid och äger rum på en plats geografiskt nära besökarna värdesätts högt av panelen. Det verkar dock finnas en del osäkerhet hos panelens deltagare (från sådana som ännu inte besökt ett möte) om hur ett ortsutvecklingsmöte går till. Vad gäller informationen om mötena menar panelen att det finns ett visst utrymme att förbättra denna. Ett sätt kan vara att förklara hur mötena går till på kommunens webbplats, www.ale.se.

Ett annat sätt är att se om den lokala tidningen, Ale-kuriren redaktionellt kan förklara värdet av ortsutvecklingsmötena.

Sammantaget menar medborgarpanelen att det är viktigt att det som medborgarna har att säga på mötena faktiskt spelar någon roll, att deras röst betyder något för beslutsfattarna. Mötena måste vara på riktigt. Deltagarna vill vara aktiva på mötena. Att besöka ett ortsutvecklingsmöte där kommunen endast ensidigt för ut information till sina medborgare är inget som attraherar medborgarna i panelen.

En andemening med föreliggande medborgarpanel har varit att försöka undersöka om det finns geografiska skillnader mellan kommunens olika orter i vad man vill att ortsutvecklingsmötena ska diskutera. Svaret är att materialet inte påvisat några sådana skillnader.¹³

Till sist är det på plats att nämna att medborgarpanelens synpunkter är mycket värdefulla för kommunen när det gäller att utveckla och förbättra kommunens ortsutvecklingsmöten.

Att-göra-lista:

- Lägg ut information på webbplatsen/informera bättre om hur ett möte går till.
- Lägg upp en lista där medborgare som är intresserade av att besöka ett ortsutvecklingsmöte kan skriva upp sig. En sådan lista kan gå ut till dem som är intresserade av ortsutvecklingsmötena.
- Se till att det finns möjlighet att skicka SMS till intresserade inför ortsutvecklingsmötena.

Inför nästa panel

Den andel av panelen som besvarar enkäterna ligger på cirka 55 procent. Till nästa panel är det viktigt att genomföra en informationsinsats om vikten av att man som panelmedlem svarar. Medborgarpanel sex kommer att genomföras under sommaren 2010.

—

¹³ Det inrapporterade underlaget kan ses som alltför litet för att dra några riktigt hållbara slutsatser om geografiska skillnader i vad panelen vill att ortsutvecklingsmötena ska diskutera.